

Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. april 2020

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 1 til B 62, forslag til folketingsbeslutning om at indføre mulighed for at fravælge halalprodukter og sikre større viden om effekterne af halalafgifter, stillet den 24. marts 2020 af ikkemedlem af udvalget (MFU) Lise Bech (DF).

Spørgsmål nr. 1 til B 62

”Har ministeren, som nævnt i forbindelse med 1. behandlingen af beslutningsforslaget den 6. februar 2020, færdiggjort sin afdækning af, om der er tale om forskelsbehandling, hvis man pålægger virksomhederne at oplyse udgifterne til certificering af kød, der er halalslagtet?”

Svar

Under 1. behandlingen af B 62 nævnte jeg, at indførelse af en oplysningspligt om specifikt halaludgifter kræver en nærmere afdækning af, om dette vil udgøre en forskelsbehandling, som er omfattet af diskriminationsforbuddet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Jeg har bedt Justitsministeriet om bidrag til besvarelsen af spørgsmålet.

Justitsministeriet oplyser at:

”Justitsministeriet har forstået beslutningsforslag B 62 således, at der bl.a. foreslås etableret en oplysningspligt, der pålægges samtlige slagterivirksomheder, hvorefter virksomhederne skal oplyse om deres evt. udgifter til certificering af halalslagtning, og at det med spørgsmålet ønskes oplyst, om en sådan oplysningspligt kan gennemføres inden for rammerne af EMRK.

Efter artikel 14 i EMRK skal nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen er accessorisk til konventionens øvrige bestemmelser. Det betyder, at bestemmelsen kun kan anvendes sammen med én eller flere af konventionens øvrige bestemmelser. Heri ligger ikke et krav om, at den eller de pågældende rettigheder skal være krænket, men derimod alene et krav om, at den foreliggende situation skal ligge inden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Spørgsmålet om, hvorvidt den foreslåede oplysningspligt vedrørende udgifter til certificering af halalslagtning vil kunne udgøre forskelsbehandling i strid med EMRK artikel 14, afhænger således af, om oplysningspligten vil være omfattet af anvendelsesområdet for en af EMRK's øvrige bestemmelser.

Den relevante bestemmelse i denne sammenhæng er EMRK artikel 9, der vedrører retten til religionsfrihed, herunder friheden til at skifte religion eller overbevisning såvel som friheden til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller overbevisning.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolens) praksis, at EMRK artikel 9 ikke beskytter enhver handling motiveret af eller inspireret af religion. Der kan i den forbindelse f.eks. henvises til Domstolens afgørelse af 2. oktober 2001 i sagen Pichon og Sajous mod Frankrig. Sagen omhandlede en klage over, at nogle ejere af et apotek var blevet dømt for at nægte at udlevere svangerskabsforebyggende medicin. Klagerne var af den opfattelse, at deres nægtelse heraf udgjorde en udøvelse af deres religionsfrihed. Domstolen udtalte i sagen bl.a., at kerneområdet for artikel 9 er beskyttelsen af personlige overbevisninger og religiøs tro, og at artikel 9 også beskytter handlinger, der er tæt forbundet hermed. Domstolen udtalte endvidere, at artikel 9 i forbindelse med beskyttelsen af dette personlige domæne ikke altid garanterer retten til at handle offentligt på en måde styret af denne tro. Domstolen udtalte endvidere, at så længe salg af svangerskabsforebyggende medicin var lovlig, og medicinen alene kunne fås på apoteker mod udlevering af en recept, så kunne klagerne ikke anvende deres religion som begrundelse for at nægte at sælge de pågældende produkter. Domstolen henviste i den forbindelse til, at de pågældende kunne udøve deres religion på mange forskellige måder uden for den professionelle sfære. Domstolen konkluderede på den baggrund, at domfældelsen af de pågældende ikke udgjorde et indgreb i udøvelsen af en rettighed beskyttet af artikel 9 og afviste klagen.

Justitsministeriet bekendt har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol ikke forholdt sig til, om en oplysningspligt som den foreslåede, der pålægges alle slagterier, er omfattet af anvendelsesområdet for EMRK artikel 9.

Det er umiddelbart vurderingen, at meget taler for, at den foreslåede oplysningspligt ikke er omfattet af anvendelsesområdet for EMRK artikel 9. Det er på den baggrund Justitsministeriets umiddelbare vurdering, at en indførelse af den foreslåede oplysningspligt ikke vil rejse spørgsmål i forhold til EMRK artikel 14.”

Mogens Jensen

/

Paolo Drostby